

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α' & Δ'

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας

Μαρούσι 13 - 9 - 2011
Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ. 12 / 819 / 104706 /Γ1

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ.-Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Κ. Παπαχρήστος
Ρ. Γεωργακόπουλος
Ε. Μιμίνη
Τηλέφωνο : 210 3442243, 3442239, 3443284,

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ολοήμερων Πιλοτικών Δημοτικών Σχολείων

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 11, περίπτωση ε, του άρθρου 4 του Ν. 1566/85, (ΦΕΚ 167,τ. Α'), «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες Διατάξεις», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2, του άρθρου 7, του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188, τ.Α'), «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
2. Την παράγραφο 2, περίπτωση γ του άρθρου 24, του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167,τ.Α),«Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες Διατάξεις».
3. Την παράγραφο 5, του άρθρου 4 του Νόμου 2525/97 (ΦΕΚ 188, τ.Α), «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
4. Την παράγραφο 1, του άρθρου 10 , του Π.Δ 201/1998, (ΦΕΚ 161, τ.Α), «Οργάνωση και λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων».
5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α).
6. Τις διατάξεις της με αριθμ. 1120/Η/7-1-2010 Απόφασης (ΦΕΚ 1/Τ.Β78-1-2010) περί «καθορισμού αρμοδιοτήτων Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων».

7. Τη με αριθμ. 23549/19-11-2010 «Απόφαση Ένταξης της Πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Πιλοτική Εφαρμογή» στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3, -Οριζόντια Πράξη».
8. Τη με αριθμ. 27216/21-12-2010 Σύμφωνη Γνώμη ΕΥΔ για το σχέδιο «Απόφασης Υλοποίησης με ίδια μέσα του Π.Ι. για το Υποέργο 2 της Πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Πιλοτική Εφαρμογή» στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3, -Οριζόντια Πράξη», με κωδικό MIS 295379.
9. Τις με αριθμ. 21/21-7-2011, 20/21-07-2011, 18/01-06-2011 και 17/01-06-2011 αντίστοιχα Πράξεις του Σ.Σ. και της Ε.Ε. του Π.Ι., έγκρισης του οριστικού πίνακα των Πιλοτικών Σχολικών Μονάδων που θα εφαρμόσουν το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Νέο Σχολείο (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) - Νέο Πρόγραμμα Σπουδών».

Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Καθορίζουμε το διδακτικό ωράριο και Ωρολόγιο Πρόγραμμα των ενενήντα εννέα (99) Πιλοτικών Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων, τα οποία θα λειτουργήσουν από το σχολικό έτος 2011-2012.

Α. Διδακτικό Ωράριο Πρωινής Λειτουργίας

ΩΡΕΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	
07:00-07:15	15'	Υποδοχή μαθητών
07:15-08:00	45'	Πρωινή προαιρετική ζώνη
08:00-08:10	10'	Υποδοχή μαθητών
08:10-09:40	90'	1η διδακτική περίοδος
09:40-10:00	20'	Διάλειμμα
10:00-11:30	90'	2η διδακτική περίοδος
11:30-11:45	15'	Διάλειμμα
11:45-12:25	40'	5η διδακτική ώρα
12:25-12:35	10'	Διάλειμμα
12:35-13:15	40'	6η διδακτική ώρα
13:15-13:25	10'	Διάλειμμα
13:25-14:00	35'	7η διδακτική ώρα (Λήξη υποχρεωτικού προγράμματος)
14:00-14:05	5'	Διάλειμμα Αποχώρηση μαθητών του υποχρεωτικού προγράμματος

14:05-14:40	35'	Φαγητό – χαλάρωση
14:40-14:50	10'	Διάλειμμα
14:50-15:30	40'	8η διδακτική ώρα
15:30-15:40	10'	Διάλειμμα
15:40-16:15	35	9η διδακτική ώρα Λήξη ολοήμερου προγράμματος

Η έναρξη του υποχρεωτικού προγράμματος είναι στις 8:10 και η λήξη στις 14:00 για όλες τις τάξεις.

B. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα των ενενήντα εννέα (99) Πιλοτικών Δημοτικών Σχολείων, το οποίο θα εφαρμοστεί από το σχολικό έτος 2011-2012, οργανώνεται σε διδακτικο/μαθησιακά πεδία, ως εξής:

1. Ελληνική Γλώσσα και Ξένες Γλώσσες
2. Μαθηματικά
3. Φυσικές Επιστήμες
4. Θρησκευτικά
5. Σπουδές του Ανθρώπου και της Κοινωνίας / Ιστορία
6. Τεχνολογίες Πληροφόρησης και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
7. Πολιτισμός
8. Φυσική Αγωγή
9. Βιωματικές Δράσεις (Σχολική και Κοινωνική Ζωή, Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή)

Τα διδακτικο/μαθησιακά πεδία με τα σύστοιχα διδακτο/μαθησιακά αντικείμενα αποτυπώνονται στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα ως εξής:

Ωρολόγιο Πρόγραμμα							
Διδακτικο/ μαθησιακά πεδία	Διδακτικο/ μαθησιακά αντικείμενα	Τάξεις					
		A'	B'	Γ'	Δ'	Ε'	ΣΤ'
1. Ελληνική γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα	9	9	7	7	6	6
	Λογοτεχνία / Φιλαναγνωσία	1	1	1	1	1	1
2. Μαθηματικά		5	5	4	4	4	4
3. Θρησκευτικά		-	-	2	2	2	2

4. Σπουδές του Ανθρώπου και της Κοινωνίας	Ιστορία	-	-	2	2	2	2
	Μελέτη του Περιβάλλοντος (κοινωνική διάσταση)	2/4	2/4	1,5/3	1,5/3	-	-
5. Φυσικές Επιστήμες	Μελέτη του Περιβάλλοντος	2/4	2/4	1,5/3	1,5/3	-	-
	ΦΥΣΙΚΑ: «Ερευνώ και Ανακαλύπτω»	-	-	-	-	3	3
	Γεωγραφία	-	-	-	-	2	2
6. Ξένες Γλώσσες	Αγγλικά	2	2	4	4	4	4
	2 ^η Ξένη Γλώσσα	-	-	-	-	2	2
7. Φυσική Αγωγή / Σωματική Υγεία	Φυσική Αγωγή / Σωματική Υγεία - Υγιεινή	4	4	4	4	2	2
	Σχολική και Κοινωνική Ζωή	2	2	1,5	1,5	1	1
8. Βιωματικές Δράσεις	Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΠΑΑ)	2	2	1,5	1,5	-	-
	Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή	-	-	-	-	1	1
9. Πολιτισμός/ Δραστηριότητες Τέχνης	Μουσική	2	2	1	1	1	1
	Εικαστικά	2	2	1	1	1	1
	Θεατρική Αγωγή	1	1	1	1	1	1
10. ΤΠΕ		1	1	2	2	2	2
Σύνολο		35	35	35	35	35	35

Ακολουθεί εβδομαδιαία αναλυτική κατανομή διδακτικών ωρών ανά μαθησιακό αντικείμενο.

1. Στο μαθησιακό πεδίο της Ελληνικής Γλώσσας:

α) Στις τάξεις Α' και Β', οι 10 ώρες θα διατίθενται ως εξής: 9 ώρες για ΝΕ Γλώσσα και 1 ώρα σε Λογοτεχνία / Φιλαναγνωσία.

β) Στις τάξεις Γ' και Δ', οι 8 ώρες θα διατίθενται ως εξής: 7 ώρες για ΝΕ Γλώσσα και 1 ώρα σε Λογοτεχνία / Φιλαναγνωσία.

γ) Στις τάξεις Ε' και ΣΤ', οι 7 ώρες θα διατίθενται ως εξής: 6 ώρες για ΝΕ Γλώσσα και 1 ώρα σε Λογοτεχνία / Φιλαναγνωσία.

2. Στο μαθησιακό πεδίο των Μαθηματικών :

α) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθενται 5 ώρες και

β) Στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', θα διατίθενται 4 ώρες.

3. Στο γνωστικό αντικείμενο των Θρησκευτικών στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' θα διατίθενται 2 ώρες.

4. Στο μαθησιακό πεδίο Σπουδές του Ανθρώπου και της Κοινωνίας:

α) Για το γνωστικό αντικείμενο Μελέτη Περιβάλλοντος θα διατίθενται οι μισές τουλάχιστον ώρες, δηλαδή 2/4 στις τάξεις Α' & Β' και 1,5/3 ώρες στις τάξεις Γ' & Δ' για τη διδασκαλία εννοιών που ανήκουν στην κοινωνική παιδεία.

β) Για το γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας και στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', θα διατίθενται 2 ώρες

5. Στο μαθησιακό πεδίο των Φυσικών Επιστημών:

α) Για το γνωστικό αντικείμενο Μελέτη Περιβάλλοντος θα διατίθενται οι μισές ώρες, δηλαδή 2/4 στις τάξεις Α' & Β' και 1,5/3 ώρες στις τάξεις Γ' & Δ' για τη διδασκαλία εννοιών που εντάσσονται στις Φυσικές Επιστήμες.

β) Στις τάξεις Ε' & ΣΤ', θα διατίθενται 3 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο «Φυσικά»/ «Ερευνώ και Ανακαλύπτω» και

γ) Στις τάξεις Ε' & ΣΤ', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Γεωγραφία.

6. Στο μαθησιακό πεδίο των Ξένων Γλωσσών:

α) Στις τάξεις Α', Β', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Αγγλικά.

β) Στις τάξεις Γ', Δ', θα διατίθενται 4 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Αγγλικά.

γ) Στις τάξεις Ε', ΣΤ', θα διατίθενται 4 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Αγγλικά.

δ) Στις τάξεις Ε', ΣΤ', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο 2^η Ξένη Γλώσσα.

7. Στο μαθησιακό πεδίο της Φυσικής Αγωγής / Σωματικής Υγείας:

α) Στις τάξεις Α', Β', Γ' και Δ', θα διατίθενται 4 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Φυσική Αγωγή Σωματική Υγεία – Υγιεινή και

β) Στις τάξεις Ε' και ΣΤ', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Φυσική Αγωγή/ Σωματική Υγεία - Υγιεινή.

8. Στο μαθησιακό πεδίο των Βιωματικών Δράσεων:

α) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Σχολική και Κοινωνική Ζωή,

β) Στις τάξεις Γ' και Δ', θα διατίθεται 1,5 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο Σχολική και Κοινωνική Ζωή,

γ) Στις τάξεις Ε' και ΣΤ', θα διατίθεται 1 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο Σχολική και Κοινωνική Ζωή εναλλακτικά με την Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη,

- δ) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη,
- ε) Στις τάξεις Γ' και Δ', θα διατίθεται 1,5 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη,
- στ) Στις τάξεις Ε' και ΣΤ', θα διατίθεται 1 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή,

9. Στο μαθησιακό πεδίο «Πολιτισμός – Δραστηριότητες Τέχνης» :

- α) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο της Μουσικής,
- β) Στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', θα διατίθεται 1 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο της Μουσικής,
- γ) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθενται 2 ώρες στο γνωστικό αντικείμενο των Εικαστικών,
- δ) Στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', θα διατίθεται 1 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο των Εικαστικών και
- ε) Στις τάξεις Α', Β', Γ', Δ', Ε', και ΣΤ' θα διατίθεται 1 ώρα στο γνωστικό αντικείμενο της Θεατρικής Αγωγής.

Σε κάποιο αριθμό Πιλοτικών Δημοτικών Σχολείων εναλλακτικά, στο πεδίο «Πολιτισμός – Δραστηριότητες Τέχνης», προσφέρονται με ενιαιοποιημένο τρόπο δραστηριότητες από τους τομείς: (α) μουσική παιδεία, (β) εικαστική παιδεία, (γ) θεατρική παιδεία, (δ) οπτικοακουστική (Ο/Α) αγωγή, και (ε) χορός - κίνηση.

10. Στο μαθησιακό πεδίο των ΤΠΕ:

- α) Στις τάξεις Α' και Β', θα διατίθεται 1 ώρα και
- β) Στις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', θα διατίθενται 2 ώρες.

Γ. Απαραίτητος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος είναι 15 μαθητές.

Δ. Ολοήμερο Πρόγραμμα

Τα γνωστικά αντικείμενα που θα διδάσκονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα θα ορίζονται με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας, ο οποίος θα συνυπολογίζει τις δυνατότητες της σχολικής μονάδας, (ενδιαφέροντα μαθητών, μαθησιακό επίπεδο, προτιμήσεις γονέων, υλικοτεχνική υποδομή, πλεονάζουσες ώρες). Οι γονείς μπορεί να προτείνουν μέχρι δύο (2) γνωστικά αντικείμενα.

Με βάση τα παραπάνω ο σύλλογος διδασκόντων συγκροτεί το πρόγραμμα μαθημάτων των Ολοήμερων Τμημάτων έτσι ώστε να αναλογούν 2 ώρες μαθημάτων ανά ημέρα σε κάθε τμήμα, συνολικής δηλαδή διάρκειας δέκα (10) ωρών. Τα

διδασκτικά αντικείμενα από τα οποία μπορεί να γίνει επιλογή ως προς το πλήθος τους και τις ώρες που θα διδάσκονται είναι τα παρακάτω:

1. Μελέτη:

α. Μέχρι πέντε (5) τμήματα Ολοήμερου Προγράμματος διατίθενται δέκα (10) ώρες συνολικά, οι οποίες προτείνεται να γίνονται κυρίως στην Α' και Β' τάξη. Σε περίπτωση που η Α' και Β' τάξη στο Ολοήμερο λειτουργεί σε κοινό τμήμα προτείνεται να διατίθενται πέντε (5) ώρες μελέτη για το συγκεκριμένο τμήμα και οι υπόλοιπες πέντε (5) ώρες με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων στα υπόλοιπα τμήματα.

β. Για έξι (6) τμήματα του Ολοήμερου Προγράμματος προτείνονται συνολικά δεκαπέντε πέντε (15) ώρες: πέντε (5) ώρες στην Α' τάξη, πέντε (5) ώρες στη Β' τάξη και οι υπόλοιπες ώρες διατίθενται με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων στα υπόλοιπα τμήματα.

2. Αθλητισμός από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων δεδομένου ότι σε αυτές τις τάξεις το μάθημα της Φυσικής Αγωγής διδάσκεται λιγότερες ώρες συγκριτικά με τις τάξεις Α', Β'.

3. Θεατρική Αγωγή από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων, ανάλογα με τις δυνατότητες της κάθε σχολικής μονάδας.

4. Τ.Π.Ε. από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος, ως επιπλέον ώρες στις νέες τεχνολογίες.

5. Αγγλικά από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος ως επιπλέον ώρες στο μάθημα της αγγλικής γλώσσας.

6. Μουσική από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Γ', Δ', Ε' και ΣΤ'.

7. Δεύτερη ξένη γλώσσα από 1 έως 5 ώρες . Προτείνεται μόνο για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Ε' και ΣΤ' τάξεων .

8. Εικαστικά από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων.

9. Πολιτιστικοί όμιλοι δραστηριοτήτων. Δράσεις δημιουργίας και πολιτισμού από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος. Θα μπορούσαν να υπάρξουν και μικτά τμήματα από μαθητές διαφορετικών τάξεων υπό τη μορφή κύκλων γνωστικών αντικειμένων ή αλλιώς ομίλων δράσεων δημιουργίας και πολιτισμού. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι μαθητές όλων των τάξεων μπορεί να προετοιμάζουν σχολικές εορτές, χορωδίες, θεατρικές παραστάσεις και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες για την καλλιέργεια της αισθητικής καθώς και την ανάδειξη και προώθηση στοιχείων του πολιτισμού όπως: λογοτεχνία, τέχνες, φωτογραφία, μουσικά σύνολα, κ.α.). Η συγκεκριμένη

δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί από δασκάλους, εκπαιδευτικούς θεατρικής αγωγής και εκπαιδευτικούς μουσικής.

Το Ολοήμερο Πρόγραμμα διαμορφώνεται από τον σύλλογο των διδασκόντων, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου και σε συνεργασία με τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο, ο οποίος συνδράμει στην καλύτερη δυνατή σύνθεση και οργάνωση του Ολοήμερου Προγράμματος.

Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η αυτονομία της σχολικής μονάδας μέσα από την ισχυροποίηση της άποψης μαθητών και εκπαιδευτικών, ανάλογα με την εκάστοτε εκπαιδευτική περίπτωση και τον αυτόνομο προγραμματισμό δράσης σε επίπεδο σχολείου.

Ο Διευθυντής του σχολείου αποστέλλει το σχετικό πρακτικό με το Ολοήμερο Ωρολόγιο Πρόγραμμα στον Σχολικό Σύμβουλο για έγκριση και θεώρηση.

Για τη διαμόρφωση του Ολοήμερου Προγράμματος των δέκα (10) διδακτικών ωρών, λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω:

- α) Μέχρι 3 τμήματα, ένας δάσκαλος και επιλογή τριών τουλάχιστον (3) διδακτικών αντικειμένων.
- β) Για 4 και 5 τμήματα, ένας δάσκαλος και επιλογή πέντε τουλάχιστον (5) διδακτικών αντικειμένων.
- γ) Για 6 τμήματα, δύο δάσκαλοι και επιλογή έξι τουλάχιστον (6) διδακτικών αντικειμένων.

Ε. Πρωινή ζώνη του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου

Η πρωινή ζώνη του Ολοήμερου Δημοτικού σχολείου λειτουργεί από 7:00 - 8:00 π.μ., εφόσον σ' αυτή συμμετέχουν από 10 μαθητές και πάνω. Η προσέλευση των μαθητών ολοκληρώνεται στις 7:15 π.μ. Στην Πρωινή Ζώνη μπορούν να συμμετέχουν μόνο όσοι μαθητές παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα.

ΣΤ. Εφημερεύοντες - Επιτήρηση μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα

Με πράξη του συλλόγου διδασκόντων, από το σύνολο των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα ορίζονται οι εφημερεύοντες και καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους. Αντίγραφο του πρακτικού αναρτάται στο γραφείο του Διευθυντή και στο γραφείο των εκπαιδευτικών.

Οι εκπαιδευτικοί που συμπληρώνουν το ωράριό τους σε δύο σχολεία κάνουν εφημερία μόνο στο ένα, σ' αυτό που διδάσκουν τις περισσότερες ώρες.

Καθήκοντα εφημερίας δεν ανατίθενται σε εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σε τρία και περισσότερα σχολεία, όταν τουλάχιστον το ένα από αυτά λειτουργεί σε χωριστό κτίριο.

Ζ. Σίτιση

Η ώρα του φαγητού - χαλάρωσης εντάσσεται στην παιδαγωγική διαδικασία και θεωρείται ως διδακτική ώρα για τον Υποδιευθυντή/Υπεύθυνο του Ολοήμερου

Προγράμματος ή τον Υπεύθυνο του Ολοήμερου Προγράμματος, ο οποίος έχει την ευθύνη για τη σίτιση των μαθητών. Το εκπαιδευτικό προσωπικό, που διδάσκει την πρώτη διδακτική ώρα του ολοήμερου προγράμματος, παρευρίσκεται κι επιβλέπει τη σίτιση των μαθητών.

Η. Αποχώρηση μαθητών

Η αποχώρηση των μαθητών του ολοήμερου προγράμματος μπορεί να γίνει:

- α.** Με τη λήξη του ολοήμερου προγράμματος (16:15 μμ).
- β.** Κατά το χρονικό διάστημα 15:30 - 15:40, εφόσον έχει κατατεθεί υπεύθυνη δήλωση των γονέων στη σχολική μονάδα.
- γ.** Η αποχώρηση των μαθητών γίνεται με ευθύνη του Υπεύθυνου του Ολοήμερου Προγράμματος, ο οποίος αποχωρεί μετά τη λήξη του (16:15 μμ), ασχέτως αν ασκεί διδακτικά καθήκοντα στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.

Με εγκυκλίους του Υπ. ΠΔΒΜΘ, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής φύσης, λειτουργίας κλπ των Πιλοτικών Δημοτικών Σχολείων.

Κατά τη σύνταξη των Ωρολογίων Προγραμμάτων σε καμία περίπτωση δεν παραβιάζεται το εργασιακό και διδακτικό ωράριο των εκπαιδευτικών, το οποίο ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εσωτ. Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αν. Υπουργού
3. Γραφείο Υφυπουργού,
κ. Χριστοφιλοπούλου
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
5. Γραφείο Ειδ. Γραμματέα Π/θμιας και
Δ/θμιας Εκπ/σης
6. Γραφείο Ειδ. Γραμματέα Διαχείρισης
Ευρωπαϊκών Πόρων
7. Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Π/θμιας και
Δ/θμιας Εκπ/σης
8. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών
Δράσεων (ΕΥΕ ΕΔ)
9. Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε.
10. Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ